

Релігійне життя в Україні

анотований бібліографічний список
2020. – Вип. 2. – 14 с.

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. Арсенян М. Ю. Храмовая архитектура армян на территории Украины / Мария Юрьевна Арсенян ; [ред. А. Шерман ; пер. Н. Риндюк]. — Київ : Дух і літера, 2019. — 245 с. ***Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ61257.** Досліджено архітектуру вірменських храмів на території України в період з XI до XIX ст. В процесі дослідження складено перелік понад 160 сакральних споруд, з яких до нашого часу повністю збереглися 32 храми і 15 частково зруйновані. Відзначено, що на території України в досліджуваний період сформувалися дві Церкви: Вірменська Апостольська (вірмени-грігоріанці) і Вірменська Уніатська (вірмени-уніати).*

2. Архіпастирський візит // Пульс: регіон. громад.-політ. та екон. тижневик (Хмельниц. обл.). — 2020. — 2 січ. (№ 1). — С. 1. *Подано інформацію, що наприкінці 2019 року Хмельниччину з архіпастирським візитом відвідав предстоятель Православної церкви України митрополит Київський і всієї України Епіфаній. Зазначено, що Епіфаній, разом з єпископатом Православної церкви України та монашим і священним чином, звершив освячення храму Пресвятої Трійці в місті Полонне та очолив у ньому першу Божественну літургію. Участь в освяченні храму та богослужінні також взяв митрополит Хмельницький та Кам'янець-Подільський Антоній Махота.*

3. Бреяк О. Втрачені храми Київщини / О. Бреяк // Нові дослідж. пам'яток козац. доби в Україні : зб. наук. пр. / Центр

пам'яткознавства НАН України і УТОПІК. — Київ, 2019. — Вип. 28 : присвячений 100-річчю від дня народження Д. Я. Телегіна. — С. 171-181.

Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14445-28. Подано інформацію, що на Київщині дерев'яних церков XVII – XVIII залишилися одиниці. Храми гинули від пожеж і військових дій, їх спотворювали невдалими ремонтами, нищили войовничі атеїсти. Зображення деяких із пам'яток залишилися завдяки дослідженням науковців початку XX ст. Г. Павлуцького, С. Таранушенка, В. Щербаковського та ін.

4. Вашингтон є і буде ключовим союзником Києва // Уряд. кур'єр. — 2020. — 1 лют. (№ 20). — С. 2. *Йдеться про візит Державного секретаря США Майка Помпео в Україну. Під час зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським Майк Помпео підтвердив підтримку Сполученими Штатами територіальної цілісності та суверенітету України та відзначив, що "Україна – не лише географічне серце Європи", це "фактично оплот і фортеця між Східною Європою та авторитаризмом. Під час зустрічі з митрополитом Київським і всієї України Епіфанієм сторони обговорили виклики для Православної церкви України (ПЦУ), зокрема утиски її на тимчасово окупованих Росією територіях Донбасу і Криму. Митрополит Епіфаній проінформував про становлення ПЦУ, взаємодію із суспільством та державою і розширення міжнародних зв'язків ПЦУ. Він також висловив вдячність американській стороні за тверду й надійну підтримку України у контексті протидії зовнішнім викликам, які постали перед Україною на шляху державотворення й демократичних реформ.*

Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/vashington-ye-i-bude-klyuchovim-soyuznikom-kiyeva/>

5. Візит митрополита Епіфанія на Хмельниччину // Хмельниччина. — 2020. — 9 січ. (№ 2). — С. 1. *Йдеться про архіпастирський візит на Полонищину Блаженнішого Епіфанія, митрополита Київського і всієї України, предстоятеля Православної*

церкви України, де він взяв участь в освяченні храму Пресвятої Трійці в м. Полонному та очолив у ньому першу Божественну літургію.

6. Гераськов С. Православна Церква України в глобальній церковній політиці: виклики та перспективи для церкви і держави / С. Гераськов // Зб. наук. пр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2019. – Вип. 2. – С. 138-155. – **Шифр зберігання в бібліотеці: Бп16120-2(2019).** *Визначено та охарактеризовано історичні прецеденти у світовому православ'ї щодо процедури утворення помісних церков, визнання їх автокефалії та набуття ними статусу патріархату із характерними особливостями, що визначалися як політичним контекстом, так і конкретними обставинами. Окреслено перспективи та зроблено прогнози щодо визнання автокефального статусу ПЦУ з боку інших православних церков. Зважаючи на реалії поточного часу, виділено три рівновеликі групи церков залежно від їх поточних позицій щодо української автокефалії: профанарську, промосковську і очікувальну.*

7. Горохолінська І. В. Постсекулярність: філософські та богословські інтенції сучасної релігійності : монографія / Ірина Горохолінська. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. – 424 с. *Здійснено комплексну міждисциплінарну концептуалізацію динаміки кореляції секулярного і постсекулярного в сучасній релігійності - засобами цілісності методологічного інструментарію як філософсько-релігієзнавчої, так і богословської науки через призму моделювання умов ефективної синергії філософських і богословських, світсько-гуманітарних і віроповчально-конфесійних інтенцій в ідейно-теоретичному та доктринально-праксеологічному контекстах релігійності.*

8. Грабовський С. Чи може / Сергій Грабовський // День. — 2020. — 9 січ. (№ 1). — С. 5. *У контексті заяви радника секретаря Ради Національної безпеки й оборони України з реінтеграції Донбасу Сергія Сивохи в ефірі телеканала "112 Україна" стосовно того, що церква може допомогти у врегулюванні воєнного конфлікту на Сході України,*

розглянуто ситуацію щодо того, на яку саме: Українську православну церкву російського патріархату чи Православну церкву України мають намір покласти такі завдання.

Текст:

<https://day.kyiv.ua/uk/blog/polityka/chy-mozhe>

9. Гудима О. Московське попівство затяте, але дурнувате / Олександр Гудима ; бесіду вів Іван Леонов // Україна молода. — 2020. — 4 лют. (№ 12). — С. 2 [Електронні дані]. *Подано матеріали бесіди з одним з учасників Собору відродження Автокефальної церкви України Олександром Гудимою про перепони на шляху Православної Церкви України (ПЦУ), які чинить Росія, про роль п'ятої колони у цих процесах та про безпорадність української влади на місцях.*

Текст:

<https://www.umoloda.kiev.ua/number/3561/188/142934/>

10. Дяків В. М. Народно-релігійний рух в етнокультурі українців (20 - 30-ті роки ХХ ст.) / Володимир Дяків ; [наук. ред. Р. Кирчів] ; НАН України, Ін-т народознавства. — Київ : Наук. думка, 2019. — 197, [2] с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ61506.** *На основі архівних та інших (етнографічних, історичних, літературних, фольклорних, а також польових) матеріалів проаналізовано прояви народних релігійних рухів і пов'язану з ними творчість, що охопили підрадянську Україну у 1920 – 1930 рр. Зокрема, розглянуто зв'язок із суспільно-історичними передумовами та попередньою і наступною традиціями у віруваннях, обрядах українців.*

11. Клич Д. "Для нас, українців, власна церква – це гарантія нашої духовної свободи і злагоди" / Дарія Клич // Волинь нова. — 2020. — 9 січ. (№ 2). — С. 4. *Йдеться про опублікування п'ятим Президентом України, нині народним депутатом Петром Порошенком, на своїй сторінці у мережі Facebook 6 січня 2020 року привітання з нагоди річниці надання Томосу Православній церкві України. Акцентовано увагу на виступі митрополита Православної церкви Епіфанія в ефірі телеканалу*

”Прямий” про перешкоджання з боку обласних держадміністрацій переходу парафій від УПЦ МП до ПЦУ.

12. Коваль О. Православні храми Південної України другої половини XVIII ст. за межами Російської імперії / Ольга Коваль // Емінак: наук. щоквартальник. — 2019. — № 2. — С. 35-42. Досліджено православну церковну мережу земель Південної України, яка у другій половині XVIII ст. входили до складу Кримського ханства й Османської імперії. Визначено частку храмів, зведених за межами Російської імперії, у загальній чисельності храмів Південної України станом на кінець століття. Текст:

<https://www.eminak.net.ua/index.php/eminak/article/view/289/124>

13. Ковальська О. Шляхами ченців / Олена Ковальська // Голос України. — 2020. — 4 січ. (№ 2). — С. 13. Йдеться про Свято-Успенську Унівську лавру, яка є одним із чотирьох в Україні і єдиним в Українській греко-католицькій церкві (УГКЦ) монастирем, що має статус лаври. Зазначено, що це найбільший паломницький центр та один із найдавніших осередків культури та духовності, який часто відвідував митрополит Андрей Шептицький. У лаврі виставлена для огляду колекція старовинних дерев'яних розп'ять, антимінсів та унікальних стародруків, а також тут експонуються особисті речі блаженного Климентія та Андрея Шептицьких. У спеціальному музеї представлено численні експонати, виявлені під час розкопок і пов'язані з історією України. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/325929>

14. Левицький М. Московські релігійні (і не тільки) війни / Мирослав Левицький // Дзвін. — 2019. — № 7/8. — С. 157-190. Мова йде про роль та місце Української Православної Церкви в українському суспільстві. Вона пройшла свій непростий шлях разом зі своєю країною, своїми мирянами, ставши незалежною разом зі своєю державою.

15. Мельничук Т. Діяльність молодіжних релігійних організацій Української православної церкви Київського Патріархату (1992 - 2018) / Т. Мельничук, Л. Романець // Наук. зап. Серія : Історія / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. — Вінниця, 2019. — Вип. 29. — С. 47-53. *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп15045-29. Висвітлено процес формування та діяльності молодіжних релігійних організацій Української православної церкви Київського Патріархату. Охарактеризовано діяльність молодіжних православних братств. Проаналізовано основні заходи, що здійснювала Українська православна церква Київського Патріархату для консолідації православної молоді.*

16. Мичко С. Монахи-загарбники? / Світлана Мичко // Україна молода. — 2020. — 29 січ. (№ 10). — С. 3. *Йдеться про черговий скандал, який виник у селі Малі Загайці Шумського району Тернопільської області, де розташовано Свято-Іоаннівський чоловічий монастир Православної церкви Московського патріархату (МП). Як повідомили депутати місцевої сільради церква МП незаконно присвоїла собі більше гектара землі державної власності. Монахи обнесли територію парканом і поводяться там, як на своїй власній, не приховуючи прагнення її приватизувати. При цьому, як прокоментував начальник Шумського відділу Головного управління Держгеокадастру в Тернопільській області Микола Грищенко, жодних документів, які б підтверджували, що монастир є землекористувачем цієї ділянки, немає. Зазначено, що це вже не перший скандал навколо землі й монастиря у Малих Загайцях. Текст: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3559/2006/142727/>*

17. Новікова Ж. М. Психологічні особливості особистості, яка є членом деструктивних релігійних рухів / Жанна Михайлівна Новікова // Наук. зап. Нац. ун-ту "Остроз. акад.". Серія : Психологія. — 2019. — № 8. — С. 27-30. *Проаналізовано поняття "релігійна віра" як частину загальнопсихологічного феномена віри.*

18. Пайда Ю. Ю. Права людини й релігійна свобода в системі міжнародних гуманітарних стандартів / Ю. Ю. Пайда // Прав. часопис Донбасу : зб. наук. пр. – Кривий Ріг, 2019. – № 2 (67). – С. 30-38. – *Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14658-2(67)*. Здійснено спробу визначити місце, яке посідає релігійна свобода в системі міжнародних гуманітарних стандартів, та з'ясувати правові механізми дотримання зазначених стандартів. З цією метою проаналізовано відповідні положення основних міжнародно-правових документів, зокрема Статуту ООН, Загальної декларації прав людини, Декларації про ліквідацію всіх форм нетерпимості та дискримінації на підставах релігії тощо. Зроблено висновок, що релігійна свобода є одним із фундаментальних міжнародних гуманітарних стандартів у сфері прав людини; здебільшого (що не може не викликати занепокоєння) відсутній механізм їхньої ефективної реалізації, що зберігає на високому рівні релігійну дискримінацію, особливо в країнах «третього світу». Це, зі свого боку, потребує подальшого удосконалення національних законодавств, що є особливо актуальним у процесі світових екуменічних тенденцій.

Текст: [https://ljd.dli.donetsk.ua/ljd-](https://ljd.dli.donetsk.ua/ljd-archive/category/73-activities-science-ljd-archive-2019-2s)

[archive/category/73-activities-science-ljd-archive-2019-2s](https://ljd.dli.donetsk.ua/ljd-archive/category/73-activities-science-ljd-archive-2019-2s)

19. ”Папа Римський просив бути простішим з людьми ...” / розмовляв Іван Фаріон // Високий замок. — 2020. — 1 – 8 січ. (№ 1). — С. 10. Зазначено, що в січні 2020 року у Патріаршому соборі Воскресіння у Києві відбулась архієрейська хіротонія (висвячення) отця Степана Суса, якого 15 листопада Синод Української греко-католицької церкви (УГКЦУ) призначив куріальним єпископом Патріаршої курії УГКЦ. Подано інтерв'ю з наймолодшим католицьким єпископом Степаном Сусом про власну місію, допомогу військовим, новий церковний календар, активність у соціальних мережах, мову. За словами С. Суса мова не може бути елементом політики, вона має бути елементом комунікації і порозуміння. Текст: [https://wz.lviv.ua/interview/403602-papa-rymskyi-prosyv-](https://wz.lviv.ua/interview/403602-papa-rymskyi-prosyv-buty-prostishym-z-liudmy)

[buty-prostishym-z-liudmy](https://wz.lviv.ua/interview/403602-papa-rymskyi-prosyv-buty-prostishym-z-liudmy)

20. **Перепелюк О. Церковна преса другої половини XIX – початку XX століття як джерело вивчення історії церковного співу у Київській єпархії** / Ольга Перепелюк // Емінак: наук. щоквартальник. — 2019. — № 3. — С. 236-241. *Проаналізовано публікації журналів «Киевские епархиальные ведомости», «Труды Киевской Духовной Академии», «Руководство для сельских пастырей», «Церковно-приходская школа», «Западно-Русская начальная школа», в яких іде мова про церковний спів у Київській єпархії. Виділено теми, які найчастіше піднімалися: літні курси церковного співу для учителів, про заходи для покращання церковного співу у сільських храмах, навчання музики та нотному співу у школах, про церковні хори.*

Текст:

<https://www.eminak.net.ua/index.php/eminak/article/view/327/175>

21. **Правове життя сучасної України** : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 17 трав. 2019 р. : у 2 т. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Півден. регіон. центр НАПрН України ; [відп. ред. Г. О. Ульянова]. — Одеса : Гельветика, 2019. — Т. 1. — 720 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А800888-1.** *Зі змісту: Розкол як категорія церковного права / І. А. Бальжик. — С. 59-62; Проблеми зміцнення національної безпеки в контексті отримання Томосу Православною церквою України / І. В. Коваль, Л. Н. Кисляк. — С. 208-210.*

22. **Правове життя сучасної України** : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 17 трав. 2019 р. : у 2 т. / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Півден. регіон. центр НАПрН України ; [відп. ред. Г. О. Ульянова]. — Одеса : Гельветика, 2019. — Т. 2. — 787 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А800888-2.** *Зі змісту: Джерела формування грошових засобів релігійних організацій / Ю. В. Кривенко. — С. 493-495.*

23. **Світловська Л. Він проповідує світло народів** / Лариса Світловська // Проскурів. — 2019. — 19 груд. (№ 47). — С. 7. *Подано інтерв'ю з першим у незалежній Україні єпархом Кам'янець-Подільської єпархії Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Іваном Куликом про*

дитинство, навчання у Тернопільській вищій духовній семінарії, про життя в Італії, його парафію і душпастирство в Італії та Римі, зустрічі з українськими заробітчанами тощо. Увагу приділено мовному питанню. За словами Івана Кулика, людина, яка є громадянином України, повинна знати державну мову, бо мова є ознакою ідентичності. І це не політичне питання, як дехто вважає, це питання життя і функціонування держави. Зазначено, що Папа Римський Франциск поблагословив рішення Синоду єпископів УГКЦ про обрання Івана Кулика єпархом Кам'янець-Подільським.

Текст:

<https://proskuriv.khm.gov.ua/2019/12/27/%D0%B2%D1%96%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%83%D1%94-%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BB%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%96/>

24. Сенченко Н. Церковні пам'ятки Вінниці (XVII – XVIII) / Н. Сенченко // Нові дослідж. пам'яток козац. доби в Україні : зб. наук. пр. / Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК. — Київ, 2019. — Вип. 28 : присвячений 100-річчю від дня народження Д. Я. Телегіна. — С. 338-342.
Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп14445-28. Зазначено, що однією з визначних церковних пам'яток Вінниці був Свято-Вознесенський монастир (1631р.). Цей монастир відзначився активним протистоянням польським завойовникам. Вказано, що у XVII ст. у Вінниці існував жіночий монастир при церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці, влаштований у 1635 році Михайлом Кропивницьким. Окрім монастирів у середині XVIII ст. у Вінниці існувало п'ять православних храмів. Наприкінці XIX ст. із них залишилась тільки Свято-Миколаївська церква та кілька дерев'яних храмів. Указано, що одним із інформативних джерел дослідження церковних пам'яток цього регіону є праці Подільського історико-статистичного комітету. Узагальнені відомості з цієї проблематики

містяться у праці Ю. Й. Сіцінського "Приходы и церкви Подольской епархии".

25. Сипко Б. Ісламська релігійна освіта та приватні мусульманські школи на зламі XX - XXI ст.: австрійсько-французькі контрасти / Богдана Сипко // Наук. зошити іст. ф-ту Львів. ун-ту : зб. наук. пр. — Львів, 2019. — Вип. 19/20. — С. 81-97. — ***Шифр зберігання в Бібліотеці: Бп16360-19-20*** На основі нормативно-правових актів і звітів профільних комісій порівняно австрійські та французькі підходи до процесу формування ісламської релігійної освіти. Вказано на протилежні позиції урядів двох країн – австрійську політику в цьому контексті вважають толерантною, а французька ретельно дотримується принципу відокремлення церкви та держави. Основний акцент зроблено на історії формування й особливостях системи ісламської релігійної освіти в державних школах Австрії та на мусульманському вимірі імплементації французького принципу світськості у середніх навчальних закладах. Порівняно процеси створення приватних ісламських навчальних закладів у Франції й Австрії.

Текст :

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjghvyh_8bnAhUOI4sKHWrhC60QFjAAegQIBBAV&url=http%3A%2F%2Fpublications.lnu.edu.ua%2Fcollections%2Findex.php%2Fsnote%2Farticle%2Fdownload%2F2316%2F2446&usg=AOvVaw3cG6vA28CU6IXN5Awm9Vlt

26. Служіння на фронті: капелан отець Омелян // Звістка. — 2019. — 4 груд. (№ 5). — С. 4. *Йдеться про капелана 96-ої зенітно-ракетної бригади, настоятеля Свято Михайлівського храму у Калинівці отця Омеляна (Білик), який духовно наставляв учасників Революції Гідності на Майдані та разом із різними підрозділами українських військ побував у найгарячіших точках АТО/ООС.*

27. Соціологічні інтерпретації соціоструктурних процесів в Україні / [М. В. Туленков, О. С. Гнатчук, М. І. Пірен, О. В. Шманько, А. В.

Камбур, Т. В. Медіна, В. В. Пержун, С. Ю. Ципко, В. І. Докаш, І. В. Пержун, К. Ю. Шестакова, С. С. Яремчук] ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича ; за заг. ред. В. І. Докаша та ін.. — Чернівці : Рута, 2019. — 135 с. : табл. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А803190.** Досліджено релігійну ситуацію в Чернівецькій області за умов інституціональних змін та надано інформацію про конфесії та релігійні організації, які діють в регіоні.

28. США ніколи не визнають незаконну анексію Криму // Голос України. — 2020. — 1 лют. (№ 20). — [Електронні дані]. *Йдеться про спільну прес-конференцію Президента України Володимира Зеленського та Державного секретаря Сполучених Штатів Америки (США) Майка Помпео, який прибув до України з візитом. Під час спілкування з Митрополитом Київським і всієї України Епіфанієм Майк Помпео обговорив виклики для Православної церкви України, зокрема на тимчасово окупованих Росією територіях Донбасу та Криму.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/327102>

29. Сюдюков І. "Ми є молодого церквою, але з тисячолітнім корінням" / Ігор Сюдюков // День. — 2020. — 4 лют. (№ 19). — С. 2. *Йдеться про те, що рік тому 3 лютого 2019 року відбувся урочистий вступ на посаду Предстоятеля Української Православної Церкви Блаженнішого Митрополита Епіфанія. Під час зустрічі з журналістами Митрополит Епіфаній зазначив, що очолювана ним церква, незважаючи на всі випробування, зберегла внутрішню єдність.*

30. Чорна С. Двадцять тисяч освячених ікон Пресвятої Покрови передадуть бійцям / Світлана Чорна // Голос України. — 2020. — 14 січ. (№ 6). — [Електронні дані]. *Йдеться про те, що в Свято-Михайлівському Золотоверхому соборі в Києві Блаженніший митрополит Київський і всієї України Епіфаній освятив понад 20 тисяч ікон "Пресвятої Богородиці – покровительки українських воїнів" для військовослужбовців. Зазначено, що образи виготовлено в межах*

Всеукраїнської акції "Воїни під покровом Богородиці", яку започаткувало Синодальне управління військового духовенства Православної церкви України (ПЦУ) за підтримки відомого мецената, голови Благодійного фонду "Корона князів Острозьких" Робертаса Габуласа. Почесними гостями заходу стали Надзвичайний і Повноважний посол Литовської Республіки в Україні Марюс Януконіс, який активно сприяє медичній реабілітації українських військовослужбовців, а також командувач Литовсько-польсько-української бригади імені Великого гетьмана Костянтина Острозького, що дислокується у Любліні (Польща), полковник Дмитро Братішко і командир 30-ої окремої механізованої бригади імені князя Костянтина Острозького полковник Іван Гараз. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/326181>

31. Чорна С. Мгарському монастирю – 400 років / Світлана Чорна // Голос України. — 2020. — 4 січ. (№ 2). — С. 10. *Йдеться про історію Свято-Преображенського собору Мгарського монастиря, розбудову якого у 1619 році почав церковно-освітній діяч Ісайя Копинський з допомогою дружини князя Михаїла Вишневецького Раїни Вишневецької. Зазначено, що свого часу монастир відвідали майже всі гетьмани України і класики української літератури, зокрема і Тарас Шевченко. В серпні 1919 року більшовики вбили ігумена Амвросія й усіх ченців, а дзвони переплавили. В 1930-х роках у монастирі розміщували табір для ув'язнених дітей "ворогів народу" та дисциплінарний батальйон, після Другої світової – військові склади та піонерський табір. Наразі монастир перебуває у віданні Московського патріархату.* Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/325933>

32. Чорна С. Предстоятелю ПЦУ у Михайлівському Золотоверхому співслужили представники автокефальних церков світу / Світлана Чорна // Голос України. — 2020. — 4 лют. (№ 21). — [Електронні дані]. *Йдеться про урочисту літургію, яка відбулася у Свято-Михайлівському Золотоверхому соборі напередодні відзначення річниці*

інтронізації митрополита Київського і всієї України Епіфанія. Предстоятель Православної церкви України (ПЦУ) висловив щиру подяку представникам автокефальних церков, які прибули до Києва, та наголосив на важливості визнання автокефалії ПЦУ і незворотності цього процесу. Епіфаній закликав усіх православних українців об'єдналися навколо Київського престолу та запевнив, що і надалі спільними зусиллями "будемо будувати церкву, відкриту для всіх, щоб іти шляхом, який веде до спасіння". Митрополит Київський і всієї України також провів зустріч із Державним секретарем США Майклом Помпео, який перебував в Україні з візитом. Предстоятель ПЦУ повідомив про утиски та переслідування священнослужителів і вірян Православної церкви України в окупованому Криму та в так званих ДНР/ЛНР та закликав посилювати санкційний тиск на Російську Федерацію (РФ) до повного звільнення нею окупованої частини України. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/327144>

33. Шерешевські читання "Проблеми цивільно-правового захисту прав власників у сучасних умовах інтеграційного розвитку України" : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 85-річчю акад. В. В. Луця, [Одеса], 7 груд. 2018 р. / НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака НАПРН України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. цивіл. права ; [за заг. ред. Є. О. Харитоновна]. — Одеса : Фенікс, 2018. — [Ч. 1 / упоряд.-уклад.: М. В. Кучеренко, В. С. Лоншакова]. — 285 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: А802394-1.** *Зі змісту: Регулювання відносин держави і церкви: майновий аспект у сучасних умовах / Д. Р. Зелінська. — С. 182-184.*

34. Щоткіна К. Нотатки на полях "чистого аркуша" / Катерина Щоткіна // Дзеркало тижня. — 2020. — 1 – 7 лют. (№ 1280). — [Електронні дані]. *Йдеться про те, що очільник Православної церкви України митрополит Київський Епіфаній відсвяткував річницю інтронізації. Зазначено, що під його керівництвом Православна церква України прожила свій перший доволі непростий рік, не розсипалася, наче*

картковий будиночок (як їй віщували), ні під впливом внутрішнього тиску, ні під ударами політичних змін. Текст: https://dt.ua/church/notatki-na-polyah-chistogo-arkusha-337979_.html

Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

Відповідальний за випуск: Зайченко Н.Я.

17.02.2020